

11—15 januari.

Debatter m. m.

Måndagen den 11 januari.

Sid.

Hälsningstal av ålderspresidenten	3
Anförande av talmannen efter talmansvalen	6
Minnesord över herr Larsson, Nils August	6

Tisdagen den 12 januari.

Anförande av talmannen å rikssalen	8
--	---

Onsdagen den 13 januari.

Interpellation av herr Snygg ang. reglerna för intagning å sinnessjukhus	11
--	----

Samtliga avgjorda ärenden m. m.

Måndagen den 11 januari.

Protokoll från justitiedepartementet ang. fullmaktsgranskning	3
Upprop	5
Val av talman och vice talmän	6
Val av sekreterare	6

Onsdagen den 13 januari.

Val av talmanskonferens	9
Val av kanslideputerade	9
Val av kanslitillsättare	9
Val av ekonomideputerade	9

Torsdagen den 14 januari.		Sid.
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	.....	13
Val av statsrevisorer jämte suppleanter	.....	15
Val av ombud i Nordiska rådet	.....	16
Riksdagsberättelsen	.....	16
 Fredagen den 15 januari.		
Val av suppleanter i de ständiga utskotten	.....	20
Val av suppleanter i Nordiska rådet	.....	23

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit här i huvudstaden måndagen den 11 januari 1954, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingssal samma dag,

Måndagen den 11 januari,

kl. 11.00.

Herr NILSSON, JOHAN, framträdde till talmansbordet och yttrade:

Ärade ledamöter! I egenskap av kammarens ålderspresident får jag hälsa Eder alla, såväl förutvarande som nytillkomna ledamöter, välkomna till 1954 års riksdag. Då denna riksdag nu inleder sitt arbete, skönjes på det ekonomiska området åtskilliga tecken på att förändringar kan förestå i det läge, som nu under avsevärd tid varit rådande. Säkerligen kommer de förslag, som vi har att förvänta från Kungl. Maj:t, i viss mån att bära vittne härom. Själva blir vi nödgade att vid ställningstagandet till uppkommande spørsmål taga hänsyn till att framtidsutsikterna i mer än ett hänseende ter sig svårbedömliga och ovissa. Det synes därför högeligen önskvärt att nu avväga besluten på sådant sätt att ofrånkomliga utgifter kan bli täckta av medel, vilka även framdeles i en måhända något försämrad situation med säkerhet kan beräknas stå till förfogande. Självfallet får denna inriktning av vårt handlande icke hindra erforderliga ingripanden i syfte att förekomma olämpliga rubbningar i produktionsförhållandena.

Ehuru uttrycken för motsatsförhållanden och spänningar mellan olika makter skiftar från tid till annan och ehuru strävanden till utjämning stundom kommer till synes, fortbestår alltjämt en djup oro i vår krigssargade värld. I detta läge är det ofrånkomligen nödvändigt, att försvarets behov framgent tillgodoses på sådant sätt att vår frihet och vårt oberoende trygkas.

Med förhoppningar att de kommande besluten skall medverka till en fortsatt lugn och lycklig utveckling för vårt folk förklarar jag härmed detta sammanträde öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat byråsekreteraren W. Stenwall att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt de övriga befattningshavare, som ansetts erforderliga.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1954.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar M. Lemne, D. Hall och A. Andersson samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar H. Kling, A. Strand och S. Lindholm.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 23 personer, som vid val i oktober 1953 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1954, dels ock för en person, som vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av första kammaren i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot dessa.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsonh.

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 4 januari 1954.

Stockholms stad.

- 1 Borgarrådet John Bergvall
- 2 Riksgäldsfullmäktigen Axel Strand
- 3 Filosofie doktorn Erik Englund
- 4 Advokaten Georg Branting
- 5 Direktören Knut Ewerlöf
- 6 Direktören Valter Aman
- 7 Advokaten Ingrid Gärde Widemar
- 8 Redaktören Ulla Lindström
- 9 Direktören Nils Aastrup
- 10 Kontraktsprosten Bertil Mogård
- 11 Bibliotekarien Ebon Andersson
- 12 Chefredaktören Gösta Elfving
- 13 Riksombudsmannen Birger Lundström
- 14 Direktören Carl Albert Anderson
- 15 Redaktören David Ollén

Blekinge län och Kristianstads län.

- 16 Landstingsmannen Rikard Svensson i Spjutsbygd

Älvsborgs län.

- 17 Statsrådet Gunnar Sträng
- 18 Egnahemsdirektören B. A. Nilsson i Borås

- 19 Lantbrukaren Anders E. Johansson i Kråkered
- 20 Driftsingenjören Knut Hesselbom i Åmål
- 21 Disponenten Tage Magnusson i Borås
- 22 E. o. förste assistenten Fritiof Boo i Borås
- 23 Lantbrukaren Otto Niklasson i Sjuntorp
- 24 Nämndemannen Johan Kronstrand i Dals-Rostock.

Här skulle antecknas, att herr Svensson, Rikard, utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Wigforss, vilken av sagt sig riksdagsmanabefattningen.

Vidare upplästes och lades till handlingarna två från justitiedepartementet ankomna protokoll, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 9 januari 1954.

Till justitiedepartementet hade den 5 januari 1954 från länsstyrelsen i Värmlands län och den 7 januari 1954 från länsstyrelsen i Jönköpings län inkommit fullmakter för respektive vaktmästaren Allan Grönkvist, Molkom, och lantbrukaren Theodor Johansson, Väcklinge, Reftete, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens första kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsonh.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 11 januari 1954.

Till justitiedepartementet hade den 9 januari 1954 från länsstyrelsen i Örebro

län inkommit fullmakt för riksdagsmannen Axel Jansson, Hällefors, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens första kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelson.

Det antecknades, att herrar Grönkvist, Theodor Johansson och Axel Jansson blivit utsedda att inträda såsom ledamöter i kammaren i stället för respektive herr Bergström, herr Gustav Emil Andersson och herr Eric Ericson, vilka tre ledamöter av sagt sig sina riksdagsmanabefattningar.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes nu upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Ewerlöf*,
fru *Wallentheim*,
herr *Eskilsson*,
» *Franzén*,
» *Pettersson*,
» *Göransson*,
» *Boo*,
» *Ramberg*,
» *Johansson, John*,
» *Sandler*,
» *Andersson, Elon*.

Upplästes fyra till kammaren inkomna ansökningar, som jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Åberopande bilagda läkarintyg får jag vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen under innevarande vecka.

Stockholm den 12 januari 1954.

K. G. Ewerlöf.

Direktör *Knut Ewerlöf* vårdas f. n. för influensa och kan på grund av denna sjukdom ej deltaga i riksdagens förhandlingar före den 18 januari 1954.

Stockholm den 10 januari 1954.

E. V. Nyström,

leg. läkare.

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade intyg anhåller undertecknad om befrielse från riksdagsarbetet t. o. m. den 31 januari.

Getå den 5 januari 1954.

Annie Wallentheim.

Härmed intygas, att fru *Annie Wallentheim* till följd av klenhet orsakad av överansträngning har anbefallts fullständig avhållsamhet från arbete under tiden 1 januari 1954—31 januari 1954.

Stockholm den 29 december 1953.

Anders Perntz,

leg. läkare, bitr. föredragande i socialpsykologi.

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av bifogade läkarintyg får jag härmed anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden 11 januari 1954—20 januari 1954.

Borås den 5 januari 1954.

F. I. Boo.

Att riksdagsman Fritiof Boo, född den 5 juli 1908, som vårdats å serafimerlasarettets kirurgiska avdelning fr. o. m. den 3 december t. o. m. den 21 december 1953 under diagnos Cholelithiasis, är i behov av vila i hemmet minst t. o. m. den 20 januari 1953 och under denna tid är oförmögen till arbete, intygas.

Stockholm, serafimerlasarettet den 21 december 1953.

David Hedman.

leg. läkare.

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av här närslutna läkarintyg får jag vördsamt anhålla om tjänstledighet från riksdagsgöromålen under tiden den 11 januari t. o. m. den 10 februari 1954.

Lasarettet, Karlstad den 8 januari 1954.

Albert Ramberg.

Riksdagsman *Albert Ramberg* är på grund av sjukdom ordinerad fullständig vila under tiden 10 januari—10 februari 1954. Han är under denna tid oförmögen att delta i riksdagsarbetet.

Karlstad den 22 december 1953.

Nils Söderström.

Lasarettsläkare.

De begärda ledigheterna beviljades.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till riksdagens första kammare.

Enär jag till följd av tjänsteresa icke befinner mig i Stockholm den 11 januari 1954, får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet sagda dag.

Stockholm den 9 januari 1954.

Hardy Göransson.

Till riksdagens första kammare.

Härmed hemställes att på grund av utrikes resa erhålla ledighet från riksdagsgöromålen under januari och februari månader 1954.

Gävle den 30 december 1953.

Elon Andersson.

Även de av herr Göransson och herr Andersson, Elon, sökta ledigheterna beviljades.

Herrar Eskilsson, Franzén och Pettersson hade telefonledes meddelat, att de på grund av trafikhinder vore förhindrade att infinna sig vid början av kammarens sammanträde denna dag.

Företogs val av talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Johan. med 132 röster.

Anställdes val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Strand ..... med 123 röster.

Företogs val av andre vice talman och utsågs därtill:

herr Lodenius ..... med 112 röster.

Herr TALMANNEN yttrade:

Med anledning av utgången av det nu förrättade valet anhåller jag å mina egna och vice talmännens vägnar att få framföra vårt vördsamma tack för det förtroende som sålunda visats oss.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren ..... med 106 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem

W. Stenwall.

Herr TALMANNEN anförde:

Den 29 sistlidne december avled ledamöten av denna kammare folkskollärare Nils August Larsson i Östersund. Han representerade i Sveriges riksdag under 19 riksdagar Västernorrlands län och Jämtlands län. Såväl i sin hemort som här i riksdagen åtnjöt den avlidne stort förtroende och allmän sympati. Vi har anledning att giva uttryck för vårt erkännande och tacksamhet för sakligt och troget utfört arbete samt lyser frid över den bortgångne kamratens minne.

Detta anförande åhördes av kammarens ledamöter stående.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att tisdagen den 12 innevarande månad kl. 11.00 infinna sig i slottskapellet samt,

efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammararens förfogande överlämnats 75 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelningen av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet

i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammararens sammanträde avslutades kl. 12.01.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 12 januari.

Kammararen sammanträdde kl. 10.30.

Herrar *Eskilsson*, *Franzén* och *Pettersson* anmälde, att de under gårdagen infunnit sig vid riksdagen.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammararens talman finge föreslå, det första kammararen ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 13 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter av talmanskonferensen,

dels av två kanslideputerade,

dels av sex ledamöter att delta i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammararen,

dels ock av fyra ledamöter att handhåva vården om kammararens ekonomiska angelägenheter.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen anförde vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammararens talman, finge föreslå, det första kammararen ville besluta att vid sammanträden torsdagen den 14 och fredagen den 15 i denna månad företaga följande val, nämligen

den 14 januari dels av ledamöter i de ständiga utskotten, dels av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, dels ock av ombud i Nordiska rådet samt

den 15 januari av suppleanter i de ständiga utskotten och Nordiska rådet.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Jag ber att få hemställa, att första kammararen måtte besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten, förutom utrikesutskottet, skall vad denna kammarare beträffar bestämmas till: för konstitutionsutskottet 12, för statsutskottet 24, för bevillningsutskottet 14, för bankoutskottet 10, för första lagutskottet 12, för andra lagutskottet 12, för tredje lagutskottet 12, för jordbruksutskottet 12 samt för allmänna beredningsutskottet 16.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammararen nu, kl. 10.33, att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammararens

ledamöter kl. 10.45 till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av domprosten i Göteborg Ragnar Askmark. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal.

Herr TALMANNEN framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste KONUNG, EDERS MAJESTÄT!

Med beundran och tacksamhet kommer stora delar av Sveriges folk att minnas Prins Oscar Bernadottes ädla personlighet.

Jämväl under det nyss tilländalupna året har Eders Maj:t i olika bygder av vårt land och i skilda sammanhang trätt Sitt svenska folk till mötes. De manande, uppmuntrande och vägledande ord, som i samband därmed uttalats av Eders Maj:t, ha väckt livlig genklang inom alla folklager.

Efter en lång period, som kännetecknats av snabbt fortgående försämring av penningvärdet, ha under senare delen av det sist förflutna året mindre pris-sänkningar på vissa förnödenheter kommit till synes. Detta har säkerligen varit till bättnad, men det varslar samtidigt, tillika med åtskilliga andra tecken, om att väsentliga förskjutningar i de allt sedan senaste krigsperiodens slut rådande ekonomiska förhållandena kunna stå för dörren. Samtidigt präglas statens ekonomi av påtagliga svårigheter att med tillgängliga medel tillgodose alla de mångskiftande behov, som anmäla sig. Olika beslutade åtgärder, bland annat gjorda åtaganden att bereda medborgarna trygghet, ha visat sig kräva ett större utrymme i budgeten än vad som ursprungligen beräknats. Inom näringslivet, vilket länge utmärkts av rask utvidgning och osedvanligt goda avsättningsförhållanden, förmärkas på vissa områden minskade möjligheter att er-hålla tillfredsställande priser för exporterade varor. Verkningarna av denna ut-

veckling ha framträtt jämväl för jordbruket. I detta läge är en klok planering av statens affärer och en omsorgsfull prövning av nya anslagsaskanden mer än eljest av nöden. Det gäller härvid att forma besluten så, att — trots världskonjunkturers förändringar — sådana rubbningar i våra produktionsförhållanden undvikas, vilka kunna medföra försämringar i det allmännas och i näringslivets ekonomi samt vålla de enskilda medborgarna svårigheter att finna arbete och inkomst.

Trots att de direkta stridshandlingarna i Korea kunnat bringas till upphörande, råder alljämt stark oro i världen med spänningar mellan ledande makter. Till följd härav förblir det för oss en bjudande plikt att med noggrant aktgivande på den tekniska utvecklingen sörja för vårt riksförsvar på sådant sätt att det så långt vår förmåga medger giver oss möjlighet att med egen kraft värja vår frihet, om ofärd skulle nalkas. Under förhoppning att besluten vid det nu öppnade riksmötet måtte komma att bidra till att trygga en fortsatt lyckosam utveckling och med varmaste välgångsönskan till Eders Maj:t och hela det kungl. huset framför jag nu till Eders Maj:t första kammarens undersåtliga vörndnad, tillit och trohet.

Sedan andra kammarens talman där-efter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vörndnad, fingo talmännen vardera mottaga, av herr statsrådet och chefen för finansdepartementet Sköld ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1954/55, samt av herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet Zetterberg ett exemplar av Kungl. Maj:ts berättelse till 1954 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.28.

In fidem

G. H. Berggren.

Onsdagen den 13 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Herr *Johansson, John*, anmälde att han under gårdagen infunnit sig vid riksdagen.

Herr TALMANNEN yttrade:

Angående de val, som nu skall för rättas, vill jag erinra, att det första valet, vilket avser fyra ledamöter i talmanskonferensen, skall liksom tidigare verkställas efter upprop, varvid kammarens ledamöter i tur och ordning avlämnar sina valsedlar här vid talmansbordet. De följande valen förrättas enligt den förenklade metod, som infördes genom 1949 års grundlagsändringar.

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Ewerlöf	.....	med 89 röster,
» Karlsson, Gustaf	» 89	» ,
» Näsgård	» 89	» ,
» Ohlön	.....	» 89 » .

Anställdes val av två kanslideputerade.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkäfts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Heüman
Fröken Andersson

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herr Heüman och fröken Andersson hava blivit utsedda till kanslideputerade.

Företogs val av sex ledamöter att deltaga i tillsättandet av de i 30 § andra stycket riksdagsstadgan avsedda befattningshavare hos kammaren.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkäfts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Hermansson, Albert
Elofsson, Gustaf
Anderberg
Lindblom
Franzon
Bergh

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Albert Hermansson, Gustaf Elofsson, Anderberg, Lindblom, Franzon och Bergh hava blivit utsedda till kanslitillsättare.

Anställdes val av fyra ledamöter att handhava värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, vilken godkäfts av de av kammaren utsedda ledamöterna i talmanskonferensen och som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Birger
Bengtson
Sunne
Herlitz

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades herrar Birger Andersson, Bengtson, Sunne och Herlitz hava blivit utsedda till ekonomideputerade.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen överlämnade berättelse till 1954 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1954/55, blev densamma bordlagd.

Anmälades att till kammaren överlämnats

dels Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1953/54;

nr 3, med förslag till förordning angående markegångstaxor;

nr 4, med förslag till vissa ändringar i tulltaxeförordningen m. m.;

nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 17 maj 1923 (nr 116) angående skatt för hundar;

nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 239 § lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse;

nr 7, med förslag till ändrad lydelse av 11 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder;

nr 8, med förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m.;

nr 9, med förslag till förordning med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg;

nr 10, med förslag till förordning angående de tider, då allmän fastighets-taxering skall äga rum, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av punkt 3 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370);

nr 13, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar, m. m.;

nr 15, med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 maj 1917 (nr

269) om fastighetsbildning i stad m. m.;

nr 16, med förslag till lag om tilllägg till militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472);

nr 17, med förslag till förordning om begränsning av rätten till fri avskrivning å maskiner och andra inventarier vid 1955 års inkomsttaxering, m. m.;

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 22, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål;

nr 23, med förslag till lag om ändring i vattenlagen;

nr 24, angående fortsatt statsgaranti för exportkredit m. m.;

nr 25, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag;

nr 28, med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å rusdrycker, m. m.;

nr 30, med förslag till kungörelse om ändring i stadgan den 30 juni 1943 (nr 437) angående behandlingen av vissa vägfrågor;

nr 31, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, m. m.; samt

nr 32, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag;

dels ock Kungl. Maj:ts skrivelse nr 18, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet.

De kungl. propositionerna och den kungl. skrivelsen blevo nu var för sig föredragna och lagda på bordet.

Anmälades och bordlades:

justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse; och

Interpellation ang. reglerna för intagning å sinnessjukhus.

militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Anmälades och bordlades:

riksdagens revisorers berättelse över den år 1953 av dem verkställda granskningen angående statsverket; och

riksdagens revisorers berättelse om den år 1953 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Interpellation ang. reglerna för intagning å sinnessjukhus.

Herr SNYGG (s) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Den 14 december omhändertogs i Kalmar och infördes till lasarettet därstädes en man, som visade tecken på psykisk depression. Vederbörande läkare vid lasarettet ansåg, att mannen i fråga var i behov av vård på sinnessjukhus, och utfärdade vårdattest för ett omedelbart intagande. Då mannen tidigare vistats och haft arbetsanställning i Hedemora socken, ingav polismyndigheten i Kalmar ansökan till Sätters sjukhus för att där få honom intagen för vård. Sedan denna ansökan omedelbart blivit beviljad, företogs transporten av den sjuke till Säter. Transporten verkställdes av polisen i Kalmar och företogs i bil, vilken startade vid middagstiden den 15 december från Kalmar och anlände till Sätters sjukhus omkring kl. 03.00 natten till den 16 december. Vid den prövning av vårdbehovet, som av vederbörande sjukvårdsläkare enligt sinnessjuklagen skall ske senast 14:e dagen efter intagning på sinnessjukhus, konstaterade sjukvårdsläkaren vid Sätters sjukhus, att mannen icke var i behov av vård på sinnessjukhus, varför han fick lämna sjukhuset.

Detta är en redogörelse bestående av torra fakta rörande vad som föregått en intagning av en psykiskt sjuk — eller i varje fall en som bedömdes vara psykiskt sjuk — på ett sinnessjukhus, beläget långt borta från hans vistelseort. Kan en dylik lång transport, om den icke är

högst trängande, vara förenlig med en human behandling?

Landstingen och städerna utanför landsting har överenskommit beträffande kroppssjukvården, att en person, som drabbas av sjukdom och behöver sjukhusvård vid tillfällig vistelse i ett annat sjukvårdsområde än där han har hemortsrätt, icke skall erlägga högre vårdavgift än vad som gäller vid hemortens sjukhus. En clearing av de beräknade verkliga vårdkostnaderna sker sedan mellan respektive sjukvårdsområdets huvudmän. Denna ordning torde ha införts för att göra det lättare för behövande att söka och erhålla vård vid resor och vistelse utanför hemortens sjukvårdsområde. Det bör givetvis icke heller vara på annat sätt för den som drabbas av någon psykisk sjukdom, som erfordrar vård på sinnessjukhus, detta så mycket mer som staten handhar denna vårdform, utom i de tre största städerna, och samma vårdavgift gäller vid alla statens sinnessjukhus. Att särskilda upptagningsområden finnes för ett och vart av de olika sinnessjukhusen kan icke få utgöra hinder i detta avseende.

Det kan säkerligen i en del fall vara menligt för den, som drabbas av en hastigt påkommen psykos, att bli transporterad genom halva vårt land för att få vård. Det är i varje fall enligt min mening inhumant. Därtill kommer att handlingsättet vållar samhället stora och onödiga kostnader.

I Kungl. Maj:ts stadga angående sinnessjukvården i riket är angivet i § 71, mom. 2, punkt 1: »Den, som under vistelse inom annat upptagningsområde befinnes vara i behov av vård eller observation å sinnessjukhus eller vars hemort är tvistig, ävensom utlänning, må intagas å närmaste sinnessjukhus, där plats kan beredas.»

Detta innebär alltså, att intagning må ske å närmaste sinnessjukhus, där plats kan beredas. Kanske kan denna formulering i stadgan ge rum för den tolkningen, att vederbörande sjukvårdsläkare visserligen äger rätt men icke har skyldighet att bevilja intagning av den, som vistas inom sjukhusets upptagnings-

Interpellation ang. reglerna för intagning å sinnessjukhus.

område men tillhör ett annat. Stadgans formulering i berörda avseende synes icke heller ålägga polismyndighet eller de kommunala myndigheter, som äger rätt föranstalta om intagning på sinnessjukhus, att i första hand inge ansökan till det närmaste sjukhuset, då det gäller någon som icke tillhör ortens upptagningsområde.

Med hänvisning till vad jag här anfört anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kungl. inrikesdepartementet få framställa följande interpellation:

1. Har polismyndigheten i Kalmar stad sökt om intagning i det av mig här angivna fallet å något i förhållande till Kalmar mera närliggande sjukhus, till exempel å något av sinnessjukhusen i Västervik, Växjö eller Jönköping? I så fall varför vägrades intagning därstädes?

2. Anser statsrådet att Kungl. Maj:ts stadga för sinnessjukvården i riket i berörda avseende bör omarbetas, att tydligare föreskrifter anges beträffande intagning å närmaste sinnessjukhus av den, som vistas långt borta från sin hemorts upptagningsområde? Kommer i så fall statsrådet att framlägga förslag härom för riksdagen?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Åman*, angående utredning av frågan om statens övertagande av sjöfartsanstalterna på Vänern;

nr 2, av herr *Hesselbom* och herr *Andersson, Birger*, angående utredning av frågan om statens övertagande av sjöfartsanstalterna på Vänern m. m.;

nr 3, av herr *Bengtson* m. fl., angående försöksverksamhet på televisionens område;

nr 4, av herr *Larsson, Nils Theodor*, om vissa åtgärder i syfte att stärka de

kulturella förbindelserna mellan Sverige och Finland;

nr 5, av herr *De Geer*, angående utredning om förutsättningarna för Tumba pappersbruks drivande i bolagsform;

nr 6, av herr *Sten*, om förberedelser till firande av representationsreformens etthundraårsjubileum;

nr 7, av herr *Lundström*, angående ändring av rättegångsbalkens bestämmelser om valperioder för nämndemän;

nr 8, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående skyldighet för företag att i god tid varsla om planerade driftinskränkningar;

nr 9, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående förslag till provisorisk lag om arbetarpensionering;

nr 10, av herrar *Lundström* och *Söderquist*, angående prövning av frågan om utlandssvenskarnas folkbokföring;

nr 11, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., om kortare arbetsvecka;

nr 12, av herr *Norling* m. fl., om lön under extra helgdagar;

nr 13, av herr *Norling* m. fl., angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester;

nr 14, av herr *Weiland*, angående viss ändring i bestämmelserna om förmåningsavgift; samt

nr 15, av herr *Sten*, angående utredning av frågan om kammarkansliernas rationalisering eller upprättande av en gemensam upplysningscentral i riksdagen.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.24.

In fidem

G. H. Berggren.

Torsdagen den 14 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 14 januari 1954.

Till justitiedepartementet hade den 13 januari 1954 från länsstyrelsen i Väster-norrlands län inkommit fullmakt för överläraren Erik Olsson, Krokomb, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens första kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsohn.

Det antecknades, att herr Olsson, Erik, utsetts att inträda såsom ledamot av kammaren i stället för herr Larsson, Nils August, vilken avlidit.

Företogs val av åtta ledamöter i utrikesutskottet.

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN** erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sandler
Strand
Ohlon
Sjödahl
Näsgård
Åman
Ewerlöf
Bergvall

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Anställdes val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Johanson, Karl August
Elmgren
Englund
Lindén
Wahlund
Hällgren
Sandberg
Herlitz
Hansson
Karlsson, Fritiof

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma

på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av femton ledamöter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Karl
Karlsson, Gustaf
Ohlson
Anderson, Iwar
Näsgård
Leander
Gillström
Fröken Andersson
Nilsson, Alfred
Näsström
Pålsson
Hesselbom
Andersson, Gustaf
Sundelin
Persson, Einar

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i statsutskottet.

Anställdes val av tio ledamöter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sjödahl
Heüman
Spetz
Franzon
Elofsson, Gustaf
Falk
Ramberg
Velanders
Söderquist
Niklasson

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den-

samma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bevillningsutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sundvik
Fahländer
De Geer
Mogård
Werner
Boo
Ewerlöf
Wehtje

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Branting
Ahlkvist
Lindblom
Olofsson
Lodenius
fru Sjöström-Bengtsson
Björnberg
fru Gärde Widemar

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Norman
Sten
Sunne
Elowsson, Nils
fru Svenson
Svensson, Axel
Lundgren
Huss

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Hermansson, Albert
Lindahl
Osvald
Grym
Nilzon, Ivar
Jansson, Axel
Ohlsson, Ebbe
Hermansson, Herbert

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tio ledamöter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Anderberg
Svedberg, Lage
Näslund

Jonsson, Jon
Tjällgren
Andersson, Bertil
Sundberg
Eskilsson
Nord
Nilsson, Bror

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Andersson, Birger
Nilsson, Hjalmar
Weiland,
Jonsson, John Wiktor
Andersson, Lars
fru Wallentheim
Nyström
Lundqvist
Andersson, Axel
fru Carlqvist
Persson, Karl
Persson, Johan

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning samt sex suppleanter för dessa revisorer.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista av följande utseende och med partibeteckningen »Den gemensamma listan»:

Hällgren, Elof W. Ledamot av första kammaren	Sundvik, Anders Ledamot av första kammaren
Hermansson, J. Albert Ledamot av första kammaren	Andersson, K. Bertil Ledamot av första kammaren
Lindblom, Erik A. Ledamot av första kammaren	De Geer, J. G. Gerard Ledamot av första kammaren
Branting, Georg Ledamot av första kammaren	Heüman, Gustaf E. Ledamot av första kammaren
Jonsson, C. Arvid D. Ledamot av andra kammaren	Andersson, Lars Ledamot av första kammaren
Bergh, K. Ragnar Ledamot av första kammaren	Arrhén, C. Erik Th. Ledamot av första kammaren

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades hava blivit utsedda till statsrevisorer herrar Hällgren, Albert Hermansson, Lindblom, Branting, Arvid Jonsson och Bergh samt till suppleanter för dessa respektive herrar Sundvik, Bertil Andersson och Arrhén.

Anställdes val av åtta ombud i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sandler
Möller
Ohlon
Andersson, Birger
Werner
fru Sjöström-Bengtsson
Herlitz
Andersson, Elon

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till ombud i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet un-

derrättas om kammarens val av ombud och suppleanter i Nordiska rådet samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1954 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 3, med förslag till förordning angående markegångstaxor.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till vissa ändringar i tulltaxeförordningen, m. m.; och nr 5, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 17 maj 1923 (nr 116) angående skatt för hundar.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 6, med förslag till lag om ändrad lydelse av 239 § lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 7, med förslag till ändrad lydelse av 11 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) om investeringsfonder;

nr 8, med förslag till förordning om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m.;

nr 9, med förslag till förordning med provisoriska bestämmelser om särskild investeringsfond för ersättande av avyttrat fartyg;

nr 10, med förslag till förordning angående de tider, då allmän fastighets-taxering skall äga rum, m. m.;

nr 11, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.; samt

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av punkt 3 av anvisningarna till 21 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 13, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 2 § förordningen den 27 mars 1953 (nr 97) om Svenska bostadskreditkassan och om bostadskreditföreningar, m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 15, med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 maj 1917 (nr 269) om fastighetsbildning i stad m. m.; och

nr 16, med förslag till lag om tillägg till militära rättegångslagen den 30 juni 1948 (nr 472).

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 17, med förslag till förordning om begränsning av rätten till fri avskrivning å maskiner och andra inventarier vid 1955 års inkomsttaxering, m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse nr 18, med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ingvar Lindell att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kanslideputerade.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 19, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 29 juni 1945 (nr 520) om återställande av viss från ockuperat land härrörande egendom, m. m.;

nr 22, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål; och

nr 23, med förslag till lag om ändring i vattenlagen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 24, angående fortsatt statsgaranti för exportkredit m. m.; och

nr 25, angående fortsatt disposition av visst äldre reservationsanslag.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 28, med förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker, m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 30, med förslag till kungörelse om ändring i stadgan den 30 juni 1943 (nr 437) angående behandlingen av vissa vägfrågor.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition

nr 31, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 18 maj 1934 (nr 168) angående postverkets ansvarighet för försändelser och medel, som mottagits till postbefordran, m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 32, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Åman*, angående utredning av frågan om statens övertagande av sjöfartsanstalterna på Väneren;

nr 2, av herr *Hesselbom* och herr *Andersson, Birger*, angående utredning av frågan om statens övertagande av sjöfartsanstalterna på Väneren, m. m.;

nr 3, av herr *Bengtson* m. fl., angående försöksverksamhet på televisionens område; och

nr 4, av herr *Larsson, Nils Theodor*, om vissa åtgärder i syfte att stärka de kulturella förbindelserna mellan Sverige och Finland.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 5, av herr *De Geer*, angående utredning om förutsättningarna för Tumba pappersbruks drivande i bolagsform; och

nr 6, av herr *Sten*, om förberedelser till firande av representationsreformens etthundraårsjubileum.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 7, av herr *Lundström*, angående ändring av rättegångsbalkens bestämmelser om valperioder för nämndemän;

nr 8, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående skyldighet för företag att i god tid varsla om planerade driftinskränkningar;

nr 9, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående förslag till provisorisk lag om arbetarpensionering;

nr 10, av herrar *Lundström* och *Söderquist*, angående prövning av frågan om utlandssvenskarnas folkbokföring;

nr 11, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., om kortare arbetsvecka;

nr 12, av herr *Norling* m. fl., om lön under extra helgdagar; och

nr 13, av herr *Norling* m. fl., angående ändrad lydelse av 12 § lagen om semester.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet herr *Weilands* motion, nr 14, angående viss ändring i bestämmelserna om förmalningsavgift.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet herr *Stens* motion, nr 15, angående utredning av frågan om kammarkansliernas rationalisering eller upprättande av en gemensam upplysningscentral i riksdagen.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers berättelse över den år 1953 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1953 av dem verkställda granskningen av riksgäldskontoret.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott

dels justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse;

dels ock militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgivna ämbetsberättelse.

Anmälades att till kammaren överlämnats följande kungl. propositioner, vilka nu var för sig föredrogs och lades på bordet:

nr 21, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 mars 1939 (nr 68) om statlig krigsförsäkring m. m.;

nr 34, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall;

nr 35, angående bestridande av vissa haverikostnader; samt

nr 36, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriëbalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Anmäldes och bordlades riksdagens revisorers berättelse om den år 1953 av dem verkställda granskningen av riksbanken.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna

Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talmannen och herrar vice talmän i riksdagens första kammare samt de kammarens ledamöter, som blivit utsedda att jömte dem tillsätta befattningshavare hos kammaren, den 13 januari 1954.

Till en början beslöto herrar deputerade, att kanslitjänstemännen skulle tills vidare utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en reservstenograf, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Herrar deputerade antogo till

notarie (stomnotarie):

Wistrand, L., byråchef;

förste stenografer:

Elfner, Erik,

Lundman, A., och

Stäckig, S., redaktör;

stenografer:

Torbiörn, G.,

Hedelius, E., kammarrättsråd,

Ekman, E. L., redaktör,

Julin, G., redaktör,

Eriksson, A., fil. kand.,

Hähnel, F., redaktör,

Grass, N., kanslisekreterare,

Skarvall, K.-E., sekreterare,

Lagerström, L., sekreterare,

Berggren, E., förste kanslisekreterare,

Elfner, Tord, jur. kand., och
Wickberg, S., fil. stud.;

reservstenograf:

Söderström, R., redaktör;

förste kanslist:

Stenwall, W., byråsekreterare;

kanslist, tillika registrator:

Vide, T.; samt

kanslister:

von Krusenstjerna, G., kanslisekreterare,

Gemert, Solveig, fru,

Schenning, G.,

af Petersens, F., förste kanslisekreterare.

Det skulle antecknas, att fru Gemert redan den 2, Stenwall den 7, von Krusenstjerna den 9 samt Wistrand, Erik Elfner, Torbiörn och Schenning den 11 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren, den förstnämnda i egenskap av kanslist, tillika registrator.

Det skulle åligga den sålunda antagna personalen att vid behov och i den mån ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

På därom gjord ansökan beviljade herrar deputerade registratorn Vide tjänstledighet på grund av styrkt sjukdom tills vidare, så länge han vore av sådan sjukdom förhindrad att uppehålla sin befattning hos kammaren. Till vikarie för Vide under ifrågavarande tid antogs kanslisten fru Gemert och till vikarie å den sistnämndas kanslistbefattning under tiden den 12—den 19 januari fru Anna Wetterlöf.

År och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren.

Anmäldes och bordlades en av herr Heüman under sammanträdet till herr talmannen avlämnad, av honom m. fl. undertecknad motion, nr 16, om statsbidrag åt Jönköpings handelsgymnasium.

På framställning av herr talmannen beslöts att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och 2 skulle sättas sist på föredragningslistan för morgondagens sammanträde.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.16.

In fidem

G. H. Berggren.

Fredagen den 15 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11.00.

Herr *Ewerlöf* anmälde, att han infunnit sig vid riksdagen.

Företogs val av åtta suppleanter i utrikesutskottet.

Ordet lämnades på begäran till herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde:

Herr talman! För vart och ett av de val, som skall förrättas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade därefter en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Karlsson, Gustaf
Elmgren
Andersson, Elon
fru Lindström
Werner
Andersson, Birger
Domö
Lindblom

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i utrikesutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Thun, Fritjof
Damström
Weiland
Pettersson
Nilsson, Bror
Olsson, Erik
Olsén
Arrhén
Ollén
Anderson, Carl Albert
Larsson, Sigfrid
Bergvall

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

Företogs val av tjugufyra suppleanter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

fru Lindström
Andersson, Birger
Boman
Persson, Ragnar
fru Svenson

Thun, Edvin
 Bergman
 Bergh
 Andersson, Axel
 Svedberg, Erik
 Lodenius
 Holmqvist
 Olsén
 Sunne
 Elfving
 Nilzon, Ivar
 Svensson, Rikard
 Lundqvist
 Aastrup
 Lundgren
 Bengtson
 Arrhén
 Lundström
 Larsson, Nils Theodor

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i statsutskottet.

Anställdes val av fjorton suppleanter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Eriksson
 Damström
 Englund
 Snygg
 Werner
 Johansson, Rune
 Thun, Edvin
 Wehtje
 Johansson, Anders
 Jansson, Erik
 Nilsson, Patrick
 fröken Ranmark
 Andersson, Elon
 Magnusson

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

Företogs val av tio suppleanter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Krügel
 Elowsson, Nils
 Kronstrand
 Mossberger
 Eliasson
 Strandler
 Johansson, Rune
 Svärd
 Aastrup
 Wahlund

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i bankoutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

fru Lindström
 Lindgren
 Göransson
 Jonsson, John Wiktor
 Johansson, John
 Pettersson
 Nyström
 Herlitz
 Englund
 fru Wallentheim
 Franzén
 Ollén

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i första lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Strand
Åman
Johansson, Anders
Bergman
Bengtson
fru Carlqvist
Grönkvist
Magnusson
Kronstrand
Larsson, Nils Theodor
Svärd
Sundelin

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i andra lagutskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Lindgren
Thun, Fritjof
Näslund
Boo
Pålsson
Sten
Persson, Ragnar
Magnusson
Boman
Ohlsson, William
Carlsson, Georg
Spetz

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

Företogs val av tolv suppleanter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Nilsson, Hjalmar
Persson, Einar
Hansson
Grym
Franzén
Mossberger
Snygg
Björnberg
Persson, Johan
Ohlsson, William
Larsson, Sigfrid
Ohlsson, Ebbe

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

Anställdes val av sexton suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Jansson, Erik
Holmqvist
Söderquist
Strandler
Karlsson, Fritiof
Grönkvist
Anderson, Carl Albert
Arrhén
Nord
Svensson, Rikard
Johansson, Theodor
Elfving
Bergh
fru Gärde Widemar
Carlsson, Georg
Lundström

Efter det herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren valda ombuden i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Den gemensamma listan» upptog följande namn:

Sjödahl
Gillström
Andersson, Axel
Ahlkvist
Pålsson
Pettersson
fröken Andersson
Bengtson

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma på gjord proposition av kammaren godkänd; och förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 21, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 mars 1939 (nr 68) om statlig krigsförsäkring m. m.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 34, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 6 juni 1952 (nr 434) om särskild skolstyrelse i vissa fall.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 35, angående bestridande av vissa haverikostnader; och

nr 36, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom proprietalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Heüman* m. fl., väckta motionen, nr 16, om statsbidrag åt Jönköpings handelsgymnasium.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens revisorers berättelse om den år 1953 av dem verkställda granskningen av riksbanken.

Anmäldes att till kammaren överlämnats följande kungl. propositioner, vilka nu var för sig föredrogs och lades på bordet:

nr 14, med förslag till förordning om taxering för inkomst av medel, som insatts å skogskonto, m. m.;

nr 26, med förslag till lag om undervisning och vård av vissa psykiskt efterblivna;

nr 27, angående avlösning av malmfältspolisorganisationen;

nr 29, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 6 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag, m. m.; och

nr 33, angående utövandet av statens tobaksmonopol.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 17, av herr *Strand* m. fl., angående ändrad lydelse av § 7 mom. 1 och § 11 i första kammarens ordningsstadga;

nr 18, av herr *Lodenius* m. fl., om ökat anslag till byggande av fiskehamnar;

nr 19, av herr *Eliasson* m. fl., om vidgad rätt för skogsägare att göra insättning på särskilt skogskonto i bank;

nr 20, av herr *Niklasson*, om upplåtande av fri mark för framdragande av elektriska ledningar å kronans fastigheter och eklelesiastika fastigheter; samt

nr 21, av herr *Spetz* m. fl., angående direktiven för en blivande utredning rörande prisregleringsfrågorna på fiskets område.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.08.

In fidem

G. H. Berggren.